

sygn. akt: IV RC 198/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2021 r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Ewa Woźniczka

Protokolant: Sandra Wieczorek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 lutego 2021 r. w R.

sprawy z **powództwa małoletniego I. P. działającego przez matkę K. M.**

przeciwko M. P.

o alimenty

1) zasądza od pozwanego M. P. na rzecz małoletniego powoda I. P. alimenty w kwocie:

- po 400 zł (czteryście złotych) miesięcznie za okres od 1 maja 2020 roku do 31 stycznia 2021 roku;

- po 1000 zł (jeden tysiąc złotych) miesięcznie, za okres począwszy od 1 lutego 2021 roku,

płatne do rąk matki małoletniego powoda K. M., do dnia 10-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat;

2) oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3) zasądza od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwotę 2250 zł (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

4) zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Rybniku) kwotę 750 zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów sądowych;

5) nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności i klauzulę wykonalności w zakresie punktu 1.

Sygn. akt IV RC 198/20

UZASADNIENIE

Małoletni powód I. P. domagał się zasądzenia od pozwanego M. P. alimentów w kwocie po 1600 zł miesięcznie płatnych do dnia 10 –tego każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od 1 maja 2020 roku.

W uzasadnieniu żądania podano, że małoletni powód jest synem K. M. i pozwanego. Obecnie ma 4 lata i pozostaje w fazie intensywnego wzrostu. Pozwany dobrowolnie przekazuje na utrzymanie małoletniego kwotę 150 euro miesięcznie. W treści pozwu nadmieniono, że pozwany realizuje wyłącznie sporadyczne kontakty z małoletnim, które obecnie odbywają się w miejscu zamieszkania dziecka. (k. 2-5).

W odpowiedzi na pozew pozwany uznał żądanie małoletniego powoda do kwoty 700 zł wnosząc o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie.

Uzasadniając swoje stanowisko przyznał, że przekazuje na rzecz małoletniego miesięcznie kwotę 150 euro, która nie była nigdy kwestionowana przez matkę małoletniego. Poza przekazywaną kwotą na utrzymanie małoletniego dobrowolnie partycypuje w kosztach utrzymania małoletniego. Podczas kontaktów z synem robi dla niego zakupy oraz pozostawia wolne środki w gotówce. Na wyjazd wakacyjny małoletniego przekazał kwotę 200 euro. Zakwestionował podane w pozwie wydatki związane z utrzymaniem małoletniego oceniając je jako sformułowane wyłącznie na potrzeby niniejszego postępowania. Zakwestionował przede wszystkim wysokość kosztów przedszkola, zakupu zabawek i gier planszowych, lekarstw a także wyjść do kina i zakupu prezentów na urodziny kolegów. Odnosząc się do swojej sytuacji finansowej wskazał, że mieszka i pracuje na terenie Austrii, osiągając dochód rzędu 2000 euro. Pozostaje w związku partnerskim, z którego posiada małoletnią córkę (k. 35-38).

Sąd ustalił.

Małoletni I. P. urodzony (...) pochodzi z nieformalnego związku (...).

Małoletni ma obecnie 5 lat, uczęszcza do przedszkola. Jest dzieckiem ogólnie zdrowym, zmagają się z atopowym zapaleniem skóry. Małoletni mieszka wraz z matką oraz dziadkami macierzystymi w domu stanowiącym własność dziadków. Matka małoletniego miesięcznie na poczet kosztów mieszkaniowych przekazuje swoim rodzicom kwotę 250 zł. Z przedstawionego przez matkę małoletniego oświadczenia wynika, że roczne koszty utrzymania domu zajmowanego przez rodzinę małoletniego wynoszą 7280 zł.

Miesięczne koszty utrzymania uprawnionego przedstawiają się następująco:

- wyżywienie 500 zł,
- odzież i obuwie 150 zł,
- środki czystości 100 zł,
- opłata za przedszkole ok. 100zł,
- ubezpieczenie 18,33 zł (220 zł rocznie),
- zajęcia dodatkowe 150 zł,
- wizyty lekarskie 120 zł,
- leki oraz witaminy 100 zł,
- zabawki 50 zł,
- wyjazdy wakacyjne ok. 150 zł,
- urodziny kolegów 50 zł,
- udział małoletniego w kosztach mieszkaniowych 125 zł,
- rozrywka, kino 50 zł
- dojazd do przedszkola 100 zł.

Łącznie: 1763,33 zł.

Matka małoletniego powoda ma obecnie 37 lat. Od 15 lat prowadzi działalność gospodarczą – kwiaciarnię, która znajduje się w budynku wybudowanym obok domu dziadków macierzystych małoletniego.

W okresie od stycznia 2020 roku do września 2020 roku matka małoletniego uzyskała dochód z działalności w łącznej kwocie 8589,17 zł. W 2019 roku przychód z działalności matki małoletniego wynosił 197484,10 zł. Z uwagi na pandemię obrotu w kwiaciarni w 2020 roku w porównaniu z 2019 rokiem spadły o 60 %. W związku z pandemią otrzymała pomoc państwa z tzw. tarczy antykryzysowej w postaci trzymiesięcznego zwolnienia ze składek ZUS oraz bezzwrotnej pożyczki w kwocie 5000 zł. W okresie od 1 grudnia 2020 roku do 1 stycznia 2021 roku zawiesiła prowadzenie działalności gospodarczej. W styczniu 2021 roku uzyskała przychód w kwocie ok. 6000 zł.

Najlepszym rokiem działalności gospodarczej matki małoletniego, jak sama wskazała, był rok 2018. W roku tym uzyskała dochód z działalności opodatkowanej w formie ryczałtu ewidencjonowanego w kwocie 34560 zł. Z uwagi na uzyskane dochody matka powoda w roku 2018 przeprowadziła remont budynku, w którym znajduje się kwiaciarnia oraz wybrukowała teren przed budynkiem.

Matka małoletniego powoda otrzymuje świadczenie 500 + na rzecz syna.

Zakupiła oczyszczacz powietrza za kwotę 2200 zł. Zakup został dokonany na raty, miesięczna kwota raty to 200 zł.

W 2020 roku małoletni wraz z matką wyjechał na wakacje na 7 dni nad morze. Koszt całego wyjazdu wyniósł ok. 3000-3500 zł.

Pozwany ma obecnie 37 lat, od 2006 roku mieszka i pracuje w Austrii. Pozostaje w nieformalnym związku, z którego posiada roczne dziecko. Pracuje na stanowisku kierownika myjni samochodowej z przeciętnym wynagrodzeniem w wysokości ok. 2000 euro. Za pracę w święta otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości ok. 300 euro. Nadto dwa razy w roku otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie w kwocie po 1600 euro.

Partnerka pozwanego obecnie przebywa na urlopie macierzyńskim i otrzymuje z tego tytułu świadczenie w wysokości 526 euro. Wcześniej pracowała w wymiarze 1/2 etatu w Caritas, rozwoziła żywność starszym osobom i otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 1000 euro.

Pozwany pobierał na terenie Austrii zasiłek na małoletniego, który przez pierwszy rok wynosił 150 euro, a następnie 91 euro. Zasiłek został przyznany na okres 2 lat, do grudnia 2020 roku. Składając wniosek o zasiłek na dziecko na terenie Austrii pozwany musiał złożyć oświadczenie, że w kraju zamieszkania małoletniego dziecko nie otrzymuje świadczeń socjalnych.

Pozwany mieszka wraz z partnerką oraz rocznym dzieckiem w mieszkaniu partnerki. Miesięczne koszty utrzymania mieszkania przedstawiają się następująco: czynsz 799 euro, energia elektryczna 49 euro. Łącznie 848 euro. Co w przeliczeniu na jednego mieszkańca daje wydatek rzędu 282 euro.

Pozostałe koszty pozwanego to:

- wyżywienie 250 euro,
- odzież i środki czystości 100 euro,
- abonament telefoniczny 65 euro,
- Internet 30 euro,
- dojazdy do pracy 130 euro,
- ubezpieczenie 50 euro.

Łącznie z wydatkami mieszkaniowymi to ok. 907 euro.

Małoletnia córka pozwanego uczęszcza do żłobka, którego miesięczny koszt to 120 euro. Pozostałe koszty utrzymania dziecka kształtują się na poziomie ok. 200 euro miesięcznie. Partnerka pozwanego pobiera zasiłek na dziecko w kwocie 150 euro miesięcznie.

Pozwany przyjeżdża do Polski, żeby realizować kontakty z synem. Jednorazowy koszt przyjazdu to kwota ok. 100 euro. Pozwany w prezencie urodzinowym kupił rower dla małoletniego powoda. Był to już drugi rower zakupiony dla syna. Nadto przekazał jednorazowo na poczet wyjazdu wakacyjnego dziecka kwotę 200 euro. Kupuje również małoletniemu w prezencie klocki L..

Pozwany posiadał samochód marki B., który został sprzedany za kwotę 17500 euro. Obecnie posiada samochód V. (...) rocznik 2012, który zakupił za kwotę 14900 euro.

Dowód: akt urodzenia k. 7, rachunki i potwierdzenia płatności k. 8-25,41-49 oświadczenie k. 26, zaświadczenie k. 50-51, zeznania stron k. 61v.-62, 115v. -116v., 128-129, oświadczenie k. 64, PIT -28 k. 65-72, deklaracja k. 124-126

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody przeprowadzone w sprawie, szczegółowo powyżej opisane. Sąd zmiarkował większość wydatków wskazywanych przez stronę powodową takich jak koszty zakupu odzieży i obuwia, zabawek czy wizyt lekarskich i dojazdów do przedszkola uznając je za wygórowane. W ocenie Sądu koszty zakupu odzieży, obuwia i zabawek ponoszone przez stronę powodową są nieadekwatne do potrzeb małoletniego i zostały wygenerowane na potrzeby niniejszego postępowania. Sąd pominął dowody z dokumentów dotyczących handlu przez pozwanego samochodami, uznając je za nieprzydatne. Dokumenty te nie stanowią potwierdzenia, że pozwany rzeczywiście handlował używanymi samochodami. Nadto nawet jeżeli przyjąć, że dorabiał w powyższy sposób to nie stanowi to dowodu, że nadal uzyskuje dodatkowy dochód z tego rodzaju działalności, bowiem w notatkach naniesiono daty, które wskazują, że pochodzą one z 2013 roku. Zatem nie można wziąć ich pod uwagę ustalając obecną sytuację finansową pozwanego.

Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a w konsekwencji postępowanie dowodowe Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył.

Zgodnie z regulacją art. 133 § 1 k.r.i.o. każdy z rodziców obowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych ustawodawca określił w art. 135 § 1 k.r.i.o., uzależniając go z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, z drugiej zaś od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć te, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Będą to zatem nie tylko elementarne potrzeby polegające na zapewnieniu minimum egzystencji lecz również te, których celem jest stworzenie warunków bytowania stosownie do wieku uprawnionego, stanu jego zdrowia i innych okoliczności, których uprawniony nie jest w stanie własnymi siłami sobie zapewnić.

Należy przy tym podkreślić, że opisane, usprawiedliwione potrzeby w przypadku dziecka uprawnionego do alimentów powinny być przy tym oceniane całościowo, a zatem nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu dziecka, jego środowiska, możliwości zarobkowych podmiotów zobowiązanych do jego utrzymania i całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku.

Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można przy tym - co jednoznacznie wskazano w orzecznictwie Sądu Najwyższego - odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te (usprawiedliwione potrzeby uprawnionego i możliwości majątkowe oraz zarobkowe zobowiązanego) w praktyce pozostają bowiem we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustaleniu

przez sąd wysokości alimentów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 roku, III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15). Konkludując powyższe, przy ocenie zakresu obowiązku alimentacyjnego należy brać pod uwagę zatem również usprawiedliwione potrzeby własne zobowiązanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1975 roku, III CRN 330/75, LEX nr 7777).

Nadto zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w tezie IV wytycznych w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami (uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 roku III CZP 91/86).

Bezspornym w niniejszej sprawie jest fakt, że małoletni powód jest niesamodzielnym dzieckiem i nie ma możliwości, aby poczynić starania w celu samodzielnego utrzymania. Małoletni uczęszcza do przedszkola. Małoletni nie dysponuje również jakimkolwiek majątkiem, który mógłby stanowić jego źródło utrzymania. Dlatego też całość kosztów utrzymania małoletniego obciąża jego rodziców.

Należy podkreślić, iż matka małoletniego powoda swój obowiązek alimentacyjny względem syna wykonuje głównie poprzez osobiste starania o jego wychowanie i opiekę. Matka małoletniego sprawuje w przeważającej części czasu pieczę nad synem. Jednakże ma ona możliwości zarobkowe, które wykorzystuje. Z kolei możliwości zarobkowe pozwanego kształtują się obecnie bez wątpienia na znacznie wyższym poziomie aniżeli matki małoletniego. Pozwany mieszka i pracuje na zagranicą.

Miesięczne koszty utrzymania uprawnionego ustalono na poziomie ok. 1763,33 zł. Jednostkowe kwoty wskazywane przez stronę powodową nie odpowiadały wydatkom dzieci w wieku powoda. Sąd kierując się doświadczeniem życiowym zmiarkował większość wydatków, uznając je za wygórowane i nieadekwatne do sytuacji życiowej zarówno strony powodowej jak i pozwanego. Pozwany kwestionował większość tych kosztów, a Sąd częściowo podzielił jego argumentację. Wydatek na odzież i obuwie rzędu 300 zł, czy też na zabawki rzędu 200 zł miesięcznie, zdecydowanie stanowiłby przejaw zbytku małoletniego. Nie uwzględniono również w całości wydatków na prywatne wizyty lekarskie. Małoletni nie choruje na żadną przewlekłą chorobę, a rachunki przedstawione za wizyty lekarskie w zestawieniu z rachunkami z apteki wskazują, że były to wizyty związane z infekcją. Zatem nie można przyjąć zasadności całości tych kosztów. Matka małoletniego wskazywała również, że ponosi wysokie koszty zakupu paliwa na potrzebę dowożenia syna do przedszkola. Niemniej jednak odległość przedszkola od domu wskazuje, że wydatek ten jest zawyżony.

Matka małoletniego w 2020 roku uzyskała niższy dochód niż w poprzednich latach, co spowodowane było pandemią koronawirusa. Otrzymała ona świadczenia z tzw. tarczy antykryzysowej, ale były to środki przeznaczone na prowadzenie działalności gospodarczej. Bacząc na obecną sytuację na rynku gospodarczym wiarygodnym jest fakt uzyskania przez matkę powoda niższych dochodów. Niemniej jednak nadal posiada ona możliwości zarobkowe pozwalające pokrywać część kosztów utrzymania syna.

W realiach niniejszej sprawy ustalono, że miesięczne dochody pozwanego kształtują się na poziomie 2000-2300 euro, natomiast miesięczne koszty utrzymania pozwanego to kwota rzędu 907 euro. Do kosztów tych należy doliczyć jeszcze dodatkowo koszty utrzymania małoletniej córki pozwanego pochodzącej z nieformalnego związku, które wraz z kosztami mieszkaniowymi wynoszą łącznie 602 euro. Partnerka pozwanego otrzymuje świadczenie socjalne na rzecz małoletniej córki w kwocie 150 euro. Dochody pozwanego w porównaniu z wykazanymi dochodami matki małoletniego powoda są dużo wyższe. Niemniej jednak porównując sytuację finansową stron nie można przeliczać zarobków pozwanego na walutę polską bowiem ośrodek życia pozwanego znajduje się za granicą i w związku z tym pozwany osiąga wyższe zarobki, ale też ponosi wyższe koszty utrzymania.

Reasumując zatem wszystkie powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, Sąd doszedł do przekonania, że żądanie alimentów na rzecz małoletniego powoda jest częściowo uzasadnione, stąd też zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie za okres od 1 maja 2020 roku do 31 stycznia 2021 roku uwzględniając przekazywane dotychczas przez pozwanego na poczet utrzymania małoletniego kwoty oraz w kwocie po 1000 zł miesięcznie począwszy od 1 lutego 2021 roku. W ocenie Sądu zasądzone alimenty, przy dodatkowym wsparciu finansowym matki małoletniego, pozwolą w pełni zaspokoić wszystkie usprawiedliwione potrzeby dziecka.

Sąd ustalając kwotę alimentów poza kosztami utrzymania małoletniego miał również na uwadze sytuację finansową pozwanego oraz koszty utrzymania jego drugiego dziecka. Kierując się zasadą równej stopy życiowej podnieść należy, że małoletni ma prawo do życia na podobnym poziomie finansowym co drugie dziecko pozwanego. Ustalając wysokość raty alimentacyjnej Sąd wziął również pod uwagę koszty, które ponosi pozwany celem realizacji kontaktów z synem. Nie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia był również fakt, że pozwany poza przekazywaną kwotą na utrzymanie syna kupuje również małoletniemu prezenty.

O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c., natomiast o natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku Sąd orzekł na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Ponadto, zgodnie z art. 1082 k.p.c. nadano z urzędu klauzulę wykonalności odnośnie punktu 1 uzasadnianego wyroku.

Sąd stosownie do art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. i art. 100 k.p.c. oraz § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwotę 2250 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Ponoszenie przez pozwanego tych kosztów jest konsekwencją uwzględnienia powództwa w zakresie 62,5 %.

Nadto z mocy art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 750 zł tytułem kosztów sądowych, od uiszczenia których strona powodowa była zwolniona z mocy prawa.

Sygn. akt IV RC 198/20

R., dn. 15.03.2021 r. sędzia Ewa Woźniczka